

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH

Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA.

№ 17.

30 listopada 1922 r.

TREŚĆ:

	str.
1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 października 1922 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej dekretów i ustaw w przedmiocie ochrony pracy na obszar województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego	494
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 1922 r. w sprawie zmiany podziału miejscowości na klasy pod względem wysokości dodatku drożyznianego	495
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 1922 r. o urządzeniu tymczasowem inspekcji pracy na obszarze b. dzielnicy pruskiej	496
4. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 11 września 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Skarbu w przedmiocie dostarczania drzewa opałowego instytucjom i osobom uprawnionym w okresie zimowym 1922/23	497
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1922 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 21 sierpnia 1922 r. w przedmiocie djet i zwrotu kosztów podróży przy podróżach służbowych funkcjonarjuszów państwowych poza granicami Państwa.	499
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1922 r. w sprawie podwyższenia normalnych djet dziennych	501

	str.
7. Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego z dnia 6 listopada 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Sprawiedliwości do art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o przelaniu praw skarbowych państw niemieckich oraz praw członków niemieckich domów panujących na Skarb Państwa Polskiego	502
8. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 20 listopada 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o rozciągnięciu na obszar ziemi Wileńskiej mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 15 grudnia 1921 r. w przedmiocie norm szacunkowych zwierząt domowych dla wymiaru podatku procentowego	505
9. Przepisy z dnia 5 sierpnia 1922 r. wydane przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego na mocy uchwały Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 1922 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie udzielenia osadnikom państwowym pomocy kredytowej	506
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 1922 r., zmieniające rozporządzenie tymczasowe Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1922 r. w przedmiocie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych	513
11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 listopada 1922 r. w przedmiocie nadania mocy obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw rolnych w obrębie województwa Pomorskiego w roku gospodarczym 1922/23 — kontraktowi dla robotników rolnych z dnia 23 kwietnia 1922 roku, kontraktowi dla robotników sezonowych z dnia 5 maja 1922 r. i kontraktowi dla szwajcarów (zawodowych dojarzy) z dnia 6 maja 1922 r.	514
12. Okólnik № 500 w przedmiocie wyjaśnienia okólników № 273 i 437, dotyczących przyjmowania do służby cywilnej b. podoficerów zawodowych i b. majstrów wojskowych	516
13. Okólnik № 501 w przedmiocie okólnika № 459, dotyczącego wypłacania pośmiertnego (pozgonnego)	516
14. Okólnik № 502 w przedmiocie wypłaty funkcjonarjuszom państwowym nadzwyczajnego dodatku drożyznianego (kresowego) za miesiąc wrzesień 1921 r.	517
15. Okólnik № 503 w przedmiocie udzielenia zaliczki kontraktowym pracownikom państwowym	517

	str
16. Okólnik № 504 w przedmiocie udzielania normalnych zaliczek urzędnikom, którzy otrzymali w r. b. jednomiesięczną zaliczkę w wysokości poborów wrzesniowych	519
17. Okólnik № 505 w przedmiocie wyłączenia z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu spraw, dotyczących produkcji rolnej oraz Państwowego Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy	520
18. Okólnik № 506 w przedmiocie wypłacania „jednorazowych zasiłków” dla rodzin, pozostałych po funkcjonariuszach państwowych, oraz wliczania procentowych dodatków drożyznianych do wymiaru „pośmiertnego” i „jednorazowych zasiłków”	521
19. Okólnik № 507 w przedmiocie podwyższenia uposażenia funkcjonariuszów państwowych, począwszy od dnia 1 listopada 1922 r.	522
20. Okólnik № 508 w przedmiocie wyjaśnienia okólnika № 461	523
21. Okólnik № 509 w przedmiocie interpretacji art. 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. o djetach i kosztach podróży funkcjonariuszów państwowych	523
22. Okólnik № 510 w przedmiocie zakresu działania Wydziału Rybackiego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych	524
23. Okólnik № 511 w przedmiocie dokonywania zajęcia w lasach prywatnych drewna opałowego dla szkół, urzędów, zakładów użyteczności publicznej oraz dla niezamożnej ludności w okresie zimowym 1922/23 r.	525
24. Okólnik № 512 w przedmiocie przyjmowania obligacyj 8 ⁰ / ₀ państwowej pożyczki złotej z 1922 r. na wadja i kaucje	526
25. Okólnik № 513 w przedmiocie udostępnienia funkcjonariuszom państwowym nabywania obligacyj 8 ⁰ / ₀ państwowej pożyczki złotej na spłaty miesięczne	527
26. Okólnik № 514 w przedmiocie wypłaty nadzwyczajnego dodatku drożyznianego (kresowego) dla funkcjonariuszów państwowych	529
27. Okólnik № 515 w przedmiocie wyłączenia z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu spraw leśnictwa	530
28. Okólnik № 516 w przedmiocie wyłączenia z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu spraw budżetowo-rachunkowych i osobowych	531

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 19 października 1922 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej dekretów i ustaw w przedmiocie ochrony pracy na obszar województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego.

Na mocy art. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 16 poz. 93) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego rozciąga się moc obowiązującą następujących dekretów i ustaw

- a) dekretu tymczasowego z dnia 3 stycznia 1919 r. o urządzeniu i działalności inspekcji pracy (Dz. P. P. P. № 5, poz. 90),
- b) ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. P. P. P. № 65, poz. 394),
- c) ustawy z dnia 23 stycznia 1920 r. o rozszerzeniu działania przepisów ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. P. P. P. № 65, poz. 394), na zatargi zbiorowe między właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. № 8, poz. 53),
- d) ustawy z dnia 11 marca 1921 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. P. P. P. № 65, poz. 394) (Dz. U. R. P. № 26, poz. 147).

§ 2. Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy prawa, dotychczas obowiązujące na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego a sprzeczne z przepisami wymienionych w § 1 dekretów i ustaw.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów: *Juljan Nowak*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *L. Darowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 29 września 1922 r.

w sprawie zmiany podziału miejscowości na klasy pod względem wysokości dodatku drożyznianego.

Na zasadzie art. 5 (ust. ostatni) ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych, pracowników kolei państwowych oraz wyższych i niższych funkcjonarjuszów Policji Państw. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429, 430 i 431), ustawy z dn 31 marca 1922 r. o uposażeniu profesorów (Dz. U. R. P. № 28, poz. 226) ustaw z d. 13 lipca 1920 r. o uposażeniu nauczycieli (Dz. U. R. P. № 65 poz. 433—435), tudzież art. 10 (ustęp przedostatni i ostatni) ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. № 65, poz. 436), zarządza się co następuje:

§ 1. Z dniem 1 października 1922 r. zmienia się obowiązujący dotychczas podział miejscowości w Państwie Polskiem na klasy dodatku drożyznianego w sposób wskazany w następnych paragrafach.

§ 2. Z dniem 1 października 1922 r. do pierwszej klasy dodatku drożyznianego zalicza się następujące miejscowości:

- a) b. Królestwo Kongresowe: Augustów, Częstochowa, Grodzisk Lublin, Łódź, Mińsk Mazowiecki, Olkusz, Radom, Radzymin Sejny, Suwałki, Warszawa, Zawiercie, Zgierz, cały powiat będziniński i cały powiat warszawski;
- b) b. dzielnica pruska: Bydgoszcz, Działdowo, Gdynia, Gniezno, Grudziądz, Hel, Inowrocław, Kartuzy, Puck, Reda, Tczew, Toruń, Wejherowo, oraz cały powiat poznański;
- c) b. zabór austriacki: Biała, Cieszyn, Gorlice, Kraków, Lwów, Zakopane i cały powiat drohobycki.

Ponadto wciela się do pierwszej klasy dodatku drożyznianego wszystkie miejscowości, zaliczone dotychczas do drugiej klasy dodatku drożyznianego, a położone na obszarze, na którym był wypłacany zgodnie z odnośnemi uchwałami Rady Ministrów funkcjonarjuszom państwowym dodatek kresowy (nadzwyczajny dodatek drożyzniany).

§ 3. Z dniem 1 października 1922 r. znosi się dodatek kresowy (nadzwyczajny dodatek drożyzniany) wypłacany funkcjonarjuszom państwowym na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego, białostockiego, białskiego i sokólskiego województwa białostockiego na obszarze ziemi Wileńskiej, województw wschodniej Małopolski oraz na Śląsku Cieszyńskim.

§ 4. Wszystkie pozostałe miejscowości zostają zaliczone do drugiej klasy dodatku drożyznianego.

§ 5. Funkcjonarjusze państwowi etatowi i nietatowi, których pobory służbowe normują ustawy o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429 — 431 i 434 — 436) oraz z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 28, poz. 226), jak również pracownicy kontraktowi oraz oficerowie (równorzędni), chorążowie (równorzędni) i zawodowi

szeregowi otrzymują dodatek wyrównawczy w wysokości 30⁰/₀, o ile pełnią stale obowiązki służbowe w Warszawie, w Wilnie—w wysokości 20⁰/₀, w Łodzi — w wysokości 10⁰/₀, i we Lwowie — w wysokości 5⁰/₀ dodatku drożyznianego.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:

Juljan Nowak

Minister Skarbu:

Jastrzębski

(Dziennik Ustaw № 96 z dn. 9.XI 1922 r. poz. 882)

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 16 października 1922 r.

o urzędzeniu tymczasowem inspekcji pracy na obszarze b. dzielnicy pruskiej.

Na zasadzie § 139-b ordynacji przemysłowej Rzeszy Niemieckiej i art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. № 75, poz. 511) zarządza się co następuje:

§ 1. Aż do wejścia w życie ogólnopañstwowej ustawy o inspekcji pracy do spełniania: a) zadań, włączonych w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 1922 r. w przedmiocie przejęcia właściwości Ministra Przemysłu i Handlu oraz innych ministrów w zakresie stosunków pracy w b. dzielnicy pruskiej przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. № 96, poz. 884), a powierzonych na zasadzie obowiązujących ustaw i rozporządzeń inspekcji przemysłowej, oraz b) zadań inspektoratu pracy w rolnictwie, ustalonych art. 4 rozporządzenia Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej o urzędzeniu inspektoratu pracy w rolnictwie i o załatwianiu zatargów pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi z dn. 15 czerwca 1919 r. (Tygodnik Urzędowy Naczelnej Rady Ludowej № 31, 98), powołuje się jednolite organa pod nazwą inspektorów pracy.

§ 2. Inspektorzy pracy dzielą się na okręgowych i obwodowych.

Okrąg inspekcji pracy odpowiada województwu.

Inspektorom pracy okręgowym przysługują uprawnienia regencyjnych radców przemysłowych w zakresie, wskazanym w § 1 niniejszego rozporządzenia, jakoteż uprawnienia głównych inspektorów pracy w rolnictwie; sprawują oni nadzór nad działalnością inspektorów obwodowych i udzielają im wskazówek służbowych.

Inspektorzy pracy podlegają Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej. Kierownictwo ich czynnościami sprawuje Główny Inspektor Pracy w Warszawie. Nie należą oni do składu administracji ogólnej (województwa), pozostają wszakże pod nadzorem służbowym wojewodów.

§ 3. Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych ustali obwody inspekcji pracy oraz siedziby inspektorów obwodowych.

§ 4. Uchyła się zdanie 2 ust. 1 cz. 1 postanowienia Króla Pruskiego o ustanowieniu regencyjnych radców przemysłowych i organizacji inspekcji przemysłowej z d. 27 kwietnia 1891 r. (Zbiór ust. pruskich str. 165), w § 2 powyższego postanowienia skreśla się słowa „w sprawowaniu inspekcji przemysłowej. Uchyła się również art. 1, 2, 3, 5 i 6 rozporządzenia Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej o urządzeniu Inspektoratu pracy w rolnictwie z d. 15 czerwca 1919 r. (Tygodnik Urzędowy Nacz. Rady Ludowej. № 31, 98), a w art. 4 tegoż rozporządzenia, skreśla się we wstępie słowa „okręgowi” oraz w punkcie 2 słowa: „państwowe lub główny inspektorat pracy”.

Zakres działania wydziałów administracji województwa: przemysłu i handlu oraz pracy i opieki społecznej, ustalony §§ 20 i 22 rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dn. 10 lutego 1922 r. wprowadzającego zmiany obowiązujących przepisów o organizacji prowincjonalnych władz administracyjnych ogólnego zarządu, t. j. wojewodów i urzędów wojewódzkich na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. № 22, poz. 188), zmienia się o tyle, że z zakresu działania wydziałów tych wylacza się sprawy inspekcji pracy.

§ 5. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Prezydent Ministrów:

Juljan Nowak

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

L. Darowski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Kierownik Ministerstwa Przemysłu i Handlu:

Henryk Strasburger

(Dziennik Ustaw № 96 z dn. 9.XI 1922 r. poz. 885).

Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych

z dnia 11 września 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Skarbu w przedmiocie dostarczania drzewa opałowego instytucjom i osobom uprawnionym w okresie zimowym 1922/23.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. P. P. P. № 20, poz. 229) zarządza się w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Ministrem Skarbu co następuje.

§ 1. W myśl punktu b art. 1 ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. № 20, poz. 229) w okresie zimowym 1922/23 wydawane będzie drzewo opałowe dla szkół, urzędów, zakładów użyteczności publicznej, a także dla niezamożnej ludności w razie istotnej każdorazowo stwierdzonej potrzeby, o ile ona bez pomocy Państwa zaspokojoną być nie może. Drzewo to wydawane będzie tylko w miejscowościach, w których wspomnianych potrzeb opałowych nie można zaspokoić węglem lub torfem. W razie możliwości pokrycia węglem lub torfem częściowego zapotrzebowania opału ilość przydzielanego drzewa opałowego winna być odpowiednio zmniejszona.

§ 2. Na cele wyszczególnione w § 1 niniejszego rozporządzenia drzewo wydawane będzie za opłatą, po cenach ustanowionych w sposób określony §§ 7, 8, 9 i 10 niniejszego rozporządzenia, z lasów państwowych oraz z zajętego na te cele drzewa opałowego w lasach prywatnych, o ile zapotrzebowanie potrzebnego na cele wymienione drzewa nie zostanie pokryte w drodze dobrowolnego kupna—sprzedaży.

§ 3. O przydziale drzewa dla instytucji i osób w § 1 wyszczególnionych decydują władze administracyjne I instancji. Władze te również po uprzednim porozumieniu z właściwym inspektorem względnie komisarzem ochrony lasów, dokonywują zajęcia drzewa opałowego w lasach prywatnych w miarę koniecznej potrzeby w ilości jednak nie większej, niż 1 metr przestrzenny z 1 hektara zadrzewionej powierzchni w lasach obciążonych serwitutami i $1\frac{1}{2}$ m. p. z 1 ha w lasach wolnych od serwitutów, o ile na to pozwala racjonalna gospodarka leśna.

§ 4. Ilość przydzielonego drzewa opałowego winna być uzależniona od urzędowo stwierdzonej ilości pieców w instytucji, lub w mieszkaniach osób, które drzewo otrzymać mają, przytem na 1 piec wolno zająć najwyżej 6 m. p. szczapowych lub krąglakowych, względnie 8 m. p. karpinowych, względnie 12 m. p. gałęziowych drewna opałowego twardego albo 7 m. p. szczapowych lub krąglakowych, względnie 10 m. p. karpinowych, względnie 14 m. p. gałęziowych drewna opałowego miękkiego.

§ 5. Od orzeczenia władzy administracyjnej I instancji w przedmiocie zajęcia drzewa opałowego można wnieść odwołanie do władzy administracyjnej II instancji w ciągu 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia, do czasu uchylenia orzeczenia I instancji właściciel nie może użytkować ani rozporządzać zajętem drzewem.

§ 6. Uprawniony do poborów drzewa winien przed pobraniem drzewa z lasu zapłacić właścicielowi lasu należność według cen ustanowionych w sposób określony §§ 7, 8, 9 i 10 niniejszego rozporządzenia.

§ 7. Ceny drzewa opałowego na pniu za 1 m. p. określać będą na podstawie średnich cen targowych właściwi wojewodowie po zasięgnięciu opinii komisji do tego celu powołanych.

§ 8. Komisje przewidziane w § 7 winny się składać: z wojewody jako przewodniczącego i 4 członków powołanych przez wojewodę, a mianowicie: z przedstawiciela Ministerstwa Robót Publicznych, z przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, przedstawiciela Ministerstwa Skarbu i przedstawiciela właścicieli lasów.

§ 9. Oznaczenie cen winno się odbywać każdego miesiąca dla wszystkich lasów całego obszaru województwa, z których drewno opałowe jest pobierane, przyczem wysokość cen winna być uzależniona od stosunków lokalnych, eksploatacyjnych i odległości od najbliższej stacji kolejowej. Zapłata za zajęte drewno opałowe ma nastąpić według cen obowiązujących w dniu wywozu drewna z lasu.

§ 10. Od orzeczeń wojewody, wydanych w myśl § 7 niniejszego rozporządzenia, można odwołać się w terminie 14-dniowym do Ministra Robót Publicznych, które rozstrzyga ostatecznie w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Odwołanie się nie wstrzymuje wykonania zarządzeń wpływających z zajęcia drewna.

§ 11. Drewno opałowe winno być zabrane z miejsca wyznaczonego w terminie, określonym przez władzę administracyjną I instancji nieprzekraczającym jednak 31 marca 1923 roku. W razie niezabrania drewna przez uprawnionego do poboru w terminie określonym przez tę władzę, dysponuje niem swobodnie właściciel lasu.

§ 12. Wydane drewno opałowe może być użyte tylko na cele wyznaczone i pod odpowiedzialnością karną nie może być sprzedane lub wogóle odstąpione osobom trzecim.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Robót Publicznych:

Rybczyński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Minister Skarbu:

Jastrzębski

(Dziennik Ustaw № 96 z dn. 9.XI 1922 r. poz. 887).

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 3 listopada 1922 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 21 sierpnia 1922 r. w przedmiocie djet i zwrotu kosztów podróży przy podróżach służbowych funkcjonariuszów państwowych poza granicami Państwa.

Na podstawie art. 11 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65 poz. 429), art. 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65 poz. 430), art. 12 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65 poz. 431), art. 13 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65 poz. 433), art. 21 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65 poz. 436) i art. 7 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 28 poz. 226) oraz art. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 74 poz. 507) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustalone w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. № 75 poz. 677) stawki djet należnych funkcyjnarjuszom państwowym w razie podróży służbowych do Estonji, Finlandji, Łotwy, Niemiec, w. m. Gdańska, na Górny Śląsk, do Rosji, Ukrainy, Austriji oraz Węgier podwyższa się z dniem 1 października jak następuje:

Stopień służbowy	Niemcy z wyjątkiem Berlina, Essen i Kolonji, w. m. Gdańsk i Górny Śląsk	Berlin, Essen i Kolonja	Estonja, Finlandja, Łotwa	Rosja i Ukraina
	Marek niemieckich			Mk. pol.
I i II	3.000	5.000	3.000	16.000
III i IV	2.500	4.000	2.600	14.000
V i VI	2.000	3.000	2.400	12.000
VII i VIII	1.500	2.500	2.000	10.000
IX i X	1.250	2.000	1.600	8.000
XI i XII	1.000	1.500	1.500	8.000

Stopień służbowy	Austria	Węgry
	Koron	Koron węg.
I i II	300.000	1.700
III i IV	250.000	1.500
V i VI	200.000	1.250
VII i VIII	150.000	1.000
IX—XII	100.000	750

§ 2. Paragraf drugi wymienionego w § 1 rozporządzenia uchyla się. Wskutek tego §§ 3—10 wspomnianego rozporządzenia otrzymują odpowiednio numeracje §§ 2—9.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:

Minister Skarbu:

Jastrzębski

Juljan Nowak

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

Minister Spraw Wewnętrznych:

A. Kamiński

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

Dr. Kumaniecki

Minister Kolei Żelaznych:

Ludwik Zagórny-Marynowski

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 9 listopada 1922 r.

w sprawie podwyższenia normalnych djet dziennych.

Na zasadzie postanowień o normowaniu poborów niestałych i ubocznych, zawartych w ustawach z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429—431 i 433—436) i w ustawie z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 28 poz. 226), zarządza się co następuje:

§ 1. Normalne djetyienne, określone w § 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 września 1922 r. (Dz. U. R. P. № 89, poz. 813) oraz w ustępie 1 § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. № 74, poz. 669), ustala się jak następuje:

Dla urzędników:

I	st.	sł.	na		615	mk.
II	"	"	"		490	"
III	"	"	"		490	"
IV	"	"	"		490	"
V	"	"	"		440	"
VI	"	"	"		370	"
VII	"	"	"		315	"
VIII	"	"	"		245	"
IX	"	"	"		245	"
X	"	"	"		210	"
XI	"	"	"		210	"
XII	"	"	"		210	"

Dla sędziów i prokuratorów:

a)	pobierających uposażenie grupy	I	na	370	mk.
b)	"	"	"	440	"
c)	"	"	"	490	"

Dla profesorów państwowych szkół akademickich (zwyczajnych i nadzwyczajnych) na 440 mk.

Dla zastępców profesorów na 370 "

Dla adjunktów, kustoszów, prosektorów, konstruktorów i oberwatorów na 315 "

Dla asystentów starszych na 245 "

Dla asystentów młodszych (demonstratorów, elewów) na 210 "

Dla wyższych funkcjonariuszów Policji Państwowej:

I	st.	sł.	na		490	mk.
II	"	"	"		440	"
III	"	"	"		440	"
IV	"	"	"		370	"
V	"	"	"		370	"
VI	"	"	"		315	"
VII	"	"	"		245	"
VIII	"	"	"		245	"

Aplikanci sądowi i egzaminowani, zastępcy sędziów śledczych i asesorowie sądowi z b. dzielnicy pruskiej otrzymują . . . 315 mk.
 Inni aplikanci sądowi 245 „, dziennie.

Pracownicy kolejowi otrzymują:

1 st. pł.	490 mk.
2 „ „	440 „
3 „ „	370 „
4 „ „	315 „
5 „ „	245 „
6 „ „	245 „
7 „ „	210 „
8 „ „	210 „
9 „ „	210 „
10 „ „	160 „
11 „ „	160 „
12 „ „	160 „
13 „ „	160 „
14 „ „	125 „
15 „ „	125 „

Dla funkcjonarjuszów niższych od 1 st. pł. do 4 stopnia płacy na 125 mk.

Dla funkcjonarjuszów niższych od 5 st. do 9 stopnia płacy, tudzież dla pomocników kancelaryjnych w b. zaborze austriackim na 160 „
 Posterunkowym i starszym posterunkowym Policji Państwowej na 195 „
 Przodownikom i starszym przodownikom Policji Państwowej na 210 „

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 listopada 1922 roku.

Prezydent Ministrów:

Juljan Nowak

Minister Skarbu:

Jastrzębski

(Dziennik Ustaw № 103 z dn. 29.XI 1922 r. poz. 939).

Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego z dnia 6 listopada 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Sprawiedliwości do art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 roku o przelaniu praw skarbowych państw niemieckich oraz praw członków niemieckich domów panujących na Skarb Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o przelaniu praw skarbowych państw niemieckich oraz praw członków niemieckich

domów panujących na Skarb Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. № 62 poz. 400) oraz na podstawie art. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. № 30, poz. 247) i art. 2 p. 8 ustawy z dnia 16 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 46 poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Władzami powołanemi do odbioru przedmiotów, wymienionych w art. 8 ustawy z d. 14 lipca 1920 r. o przelaniu praw skarbowych państw niemieckich oraz praw członków niemieckich domów panujących na Skarb Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. № 62, poz. 400), są:

- 1) w powiatach wiejskich — starostowie,
- 2) w Poznaniu — starosta grodzki,
- 3) w innych powiatach miejskich — prezydenci miast, lub burmistrzowie.

§ 2. Celem wykonania odbioru przedmiotów, wymienionych w art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. władze wymienione w § 1 wezwą przez publiczne ogłoszenia wszystkie osoby oznaczone w art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r., aby w ciągu dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia wezwania zgłosiły piśmiennie lub do protokołu za pośrednictwem miejscowej władzy policyjnej przedmioty, podlegające obowiązkowi wydania. Władze policyjne przedłożą zgłoszenia tej władzy wymienionej w § 1, w której okręgu przedmioty się znajdują.

Wezwanie winno być podane do publicznej wiadomości w brzmieniu ustalonym według załączonego wzoru przez ogłoszenia w Orędownikach powiatowych oraz przez wywieszenie publiczne.

§ 3. Zgłoszenie rzeczy ruchomych po upływie określonego w wezwaniu dwumiesięcznego terminu winny władze policyjne również przyjąć i przedłożyć właściwym władzom (§ 1 ust. 1, 2, 3).

§ 4. Po upływie czasokresu dwóch miesięcy każda władza administracyjna przedkłada zgłoszenia, które do nich wpłynęły, Głównemu Urzędowi Likwidacyjnemu.

§ 5. Jeżeli Główny Urząd Likwidacyjny uzna, że zgłoszona rzecz nie podlega obowiązkowi wydania, lub też, że z ważnych powodów nie należy jej odbierać, wydaje w porozumieniu z Ministrem Skarbu odpowiednią decyzję i zawiadamia interesowanych za pośrednictwem właściwej władzy.

§ 6. Odbiór rzeczy należy oddającemu potwierdzić.

§ 7. Jeżeli zobowiązany do oddania mimo, iż zgłosił posiadane rzeczy, nie chce ich oddać, może być zarządzony w myśl art. 132 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30 lipca 1883 r. (Zbiór Ustaw pruskich str. 195) przymusowy odbiór rzeczy.

§ 8. Jeżeli na podstawie własnych dochodzeń lub w inny sposób dojdzie do wiadomości władzy, że ktoś posiada rzeczy podlegające obowiązkowi oddania, winna władza powołana w § 1 wezwać posiadającego tę rzecz do wydania jej, oraz zakomunikować o tem Głównemu Urzędowi Likwidacyjnemu. Jeżeli posiadający tę rzecz zgodzi się na jej wy-

danie, winna władza wyżej wymieniona wziąć ją w przechowanie i powiadomić o tem Główny Urząd Likwidacyjny.

§ 9. Władza w § 1 oznaczona przedstawi właściwemu sądowi wniosek o ukaranie w myśl art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 roku, jeżeli posiadacz przedmiotu, podlegającego wydaniu, nie wydał tego przedmiotu lub usunął go ze swego posiadania.

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:

J. Karśnicki

Minister Sprawiedliwości:

W. Makowski

Minister Skarbu:

Jastrzębski

Minister Spraw Wewnętrznych:

A. Kamiński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Wzór do § 2 rozp. Prezesa Gł.
Urz. Likwid. z dn. 6.XI 1922 r. poz. 947.

WEZWANIE.

Po myśli art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o przelaniu praw skarbowych państw niemieckich, oraz praw członków niemieckich domów panujących na Skarb Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. № 62, poz. 400) i § 2 rozporządzenia z dnia 6 listopada 1922 r. (Dz. U. R. P. № 103, poz. 947), wzywam osoby fizyczne i prawne, które mają w posiadaniu rzeczy ruchome, które w czasie między 11 listopada 1918 r., a 10 stycznia 1920 r. były:

- a) własnością korony, rzeszy niemieckiej, związkowych państw niemieckich, instytucyj utworzonych i zarządzonych przez rzeszę lub związkowe państwa niemieckie, byłego cesarza niemieckiego, byłych panujących związkowych państw niemieckich, członków rodzin byłego cesarza niemieckiego i panujących w związkowych państwach niemieckich;
- b) i znajdowały się w czasie powyżej określonym w obrębie województw: poznańskiego i pomorskiego, oraz górnośląskiej części województwa śląskiego,

by w terminie dwóch miesięcy, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego wezwania, zgłosili te rzeczy pisemnie lub ustnie do protokołu u miejscowej władzy policyjnej, w której okręgu rzeczy się te znajdują.

W zgłoszeniu należy podać:

- 1) imię i nazwisko, oraz mieszkanie posiadacza rzeczy;
- 2) dokładny opis rzeczy;
- 3) miejsce, gdzie się te rzeczy znajdują;
- 4) od kogo je nabył obecny posiadacz;

5) do jakiego z państw, osób lub instytucyj z wyliczonych powyżej należały w czasie po 11 listopada 1918 r., a przed 10 stycznia 1920 r.

Osobom mającym w posiadaniu takie rzeczy ruchome nie wolno ich pozbywać, oddawać innym osobom lub przedsiębrać jakiegokolwiek zmiany w stanie posiadania tych rzeczy.

Osoby mające te rzeczy w posiadaniu będą obowiązane wydać je urzędowi, władzy lub osobie wskazanej zarządzeniem władzy administracyjnej I instancji.

Za niezastosowanie się do tego wezwania grozi kara więzienia lub grzywny do stu tysięcy marek po myśli art. 8 ustępu 2 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o przelaniu praw skarbowych państw niemieckich oraz praw członków niemieckich domów panujących na Skarb Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. № 62, poz. 400).

(Dziennik Ustaw № 103 z dn. 29.XI 1922 r. poz. 947).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 20 listopada 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o rozciągnięciu na obszar Ziemi Wileńskiej mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 15 grudnia 1921 r. w przedmiocie norm szacunkowych zwierząt domowych dla wymiaru podatku procentowego (Dz. U. R. P. № 104 poz. 761).

Na mocy art. 1178 ustawy lekarskiej (Zbiór Praw Ces. Ros. tom XIII wydanie 1905 r.) w brzmieniu ustawy z dnia 18 listopada 1921 r. (Dz. U. R. P. № 99 poz. 712) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 lipca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej tej ustawy na obszar Ziemi Wileńskiej (Dz. U. R. P. № 60 poz. 541) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszarze powiatów: wileńskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, trockiego i brastawskiego Ziemi Wileńskiej stosowane będzie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 15 grudnia 1921 r. w przedmiocie norm szacunkowych zwierząt domowych dla wymiaru podatku procentowego (Dz. U. R. P. № 104 poz. 761).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe normy szacunkowe.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Kierownik Ministerstwa Przemysłu i Handlu:

Henryk Strasburger

(Dziennik Ustaw № 104 z dn. 30.XI. 1922 r. poz. 965).

PRZEPISY

z dnia 5 sierpnia 1922 roku,

wydane przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego na mocy uchwały Rady Ministrów z dn. 3 kwietnia 1922 r., w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie udzielania osadnikom państwowej pomocy kredytowej.

§ 1. Osadnikom, nie posiadającym dostatecznych środków na pokrycie cen kupna-sprzedaży gospodarstw i gruntów, nabywanych przez nich z majątków parcelowanych na zasadach uchwały Sejmu Ustawodawczego z dnia 10 lipca 1919 r. w przedmiocie zasad reformy rolnej i ustawy z dn. 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. Ust. R. P. № 70, poz. 462), oraz na zagospodarowanie tych gruntów, urzędy ziemskie udzielać mogą pomocy kredytowej Państwa na zasadach, zawartych w poniższych przepisach.

§ 2. Z państwowej pomocy kredytowej korzystać mogą następujący obywatele Państwa Polskiego:

- 1) inwalidzi armji polskiej, oraz inni inwalidzi wojskowi, zdadni do pracy na roli, o ile nie otrzymują pomocy finansowej na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego (Dz. Ust. R. P. r. 1921, № 4, poz. 18);
- 2) pracownicy rolni (a mianowicie służba dworska, oficjaliści i robotnicy rolni), pozbawieni pracy przez parcelację;
- 3) właściciele niesamodzielnych karłowatych gospodarstw;
- 3) bezrolni, obeznani z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

§ 3. Prawa korzystania z pomocy kredytowej są pozbawieni:

- 1) osoby ograniczone w prawach obywatelskich wyrokiem sądowym;
- 2) ci, którzy dobrowolnie zgłosili się do służby wojskowej przeciw Państwu Polskiemu lub innych do niej nakłaniali;
- 3) ci, którzy z pogwałceniem prawa samowolnie brali cudzą ziemię w posiadanie, albo w jakikolwiek sposób temu współdziałali.

§ 4. Pomoc kredytowa na kupno gospodarstw i parcel gruntowych z majątków, parcelowanych przez Urzędy Ziemskie, udzielana będzie przez pozostawienie tytułem pożyczki gruntowej na pierwszym miejscu hipoteki nabywanych gruntów reszty ceny kupna-sprzedaży, pozostałej po wpłaceniu przez osadnika kwoty gotówkowej, ustalonej na podstawie odrębnych przepisów.

Pożyczki na kupno gruntów mogą być udzielane:

- 1) nabywcom, posiadającym przed nabyciem nowej parceli od 3 do 6 ha własnej ziemi, do wysokości 50% ceny kupna-sprzedaży danej parceli;
- 2) nabywcom, posiadającym, jak wyżej, do 3 ha własnej ziemi do wysokości 75% ceny kupna-sprzedaży, oraz
- 3) nabywcom bezrolnym do wysokości 90% ceny kupna-sprzedaży

Właścicielom gospodarstw o obszarze ponad 6 ha kredyt na kupno nowego gruntu z parcelacji rządowej może być udzielony najwyżej do wysokości 25% ceny kupna-sprzedaży nabywanej parceli i jedynie w wypadkach wyjątkowych, a w szczególności w wypadku sprzedaży dotych-

czasowego gospodarstwa i przeniesienia się na osadnictwo z odległych miejscowości.

§ 5. Pożyczki na zagospodarowanie nabywanych lub nabytych najdalej w ciągu ostatnich dwóch lat gruntów z majątków, parcelowanych przez Urzędy Ziemskie, mogą być udzielane osadnikom do wysokości 75% ceny kupna-sprzedaży, ustalonej w akcie kupna-sprzedaży, z uwzględnieniem postanowień, zawartych w §§ 8 i 9 niniejszych przepisów. Kredyt na zabudowanie się może być udzielony osadnikom, którzy nabyli parcele gruntowe w ostatnich trzech latach.

§ 6. Przy parcelacji, prowadzonej przez instytucje, do tego upoważnione, lub przez osoby prywatne, mogą być udzielane pożyczki w gotówce na kupno gruntu, oraz pożyczki na zagospodarowanie się do łącznej wysokości 75% szacunku parceli gruntowej lub szacunku 10 ha gruntu, o ile obszar parceli przekracza 10 ha, a to następującym kategorjom nabywców

- 1) bezrolnym, pracownikom rolnym, pozbawionym pracy przez parcelację danego majątku, oraz inwalidom i zasłużonym żołnierzom armji polskiej, o ile nie otrzymują pomocy finansowej; namocy ustawy z dn. 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego;
- 2) właścicielom gospodarstw niesamodzielnych (karłowatych);
- 3) osadnikom zamiejscowym.

W wypadku gdy kredyt na zagospodarowanie się obejmuje również pomoc na wzniesienie budynków, pożyczki na kupno gruntu i na zagospodarowanie się mogą być udzielane osadnikom zamiejscowym do łącznej wysokości 100% szacunku parceli gruntowej.

Za szacunek przyjmowana będzie ceną nabycia gruntu (bez zasiewów i inwentarza) ustalona w akcie kupna-sprzedaży zgodnie z zatwierdzonym przez okręgowy urząd ziemski operatem parcelacyjnym.

W wypadku, gdyby cena powyższa znacznie odbiegała od przeciętnej dla danej miejscowości ceny targowej podobnych gruntów w chwili przyznania pożyczki, kredyt na kupno gruntu i na zagospodarowanie się może być przy parcelacji przewidzianej w niniejszym paragrafie udzielony niezależnie od ceny nabycia gruntu, lecz łącznie najwyżej do wysokości nieprzekraczającej 100.000 marek na każdy hektar użytków rolnych danej parceli gruntowej, a to pod warunkiem, że kredyt udzielony według tej maksymalnej normy znajduje zabezpieczenie w granicach 75% przeciętnej dla danej miejscowości ceny targowej podobnych gruntów, ustalonej przez okręgowy urząd ziemski na podstawie aktów kupna-sprzedaży nieruchomości ziemskich w ostatnich 6 miesiącach przed udzieleniem pożyczki

§ 7. Gdy do ceny kupna-sprzedaży, lub szacunku gruntu wliczona jest również wartość zasiewów i inwentarza, wówczas cena kupna-sprzedaży gruntu ewentualnie łącznie z budynkami określa się przez potrącenie z umówionej ceny wartości szacunkowej zasiewów i inwentarza, która to wartość ustala się dla zasiewów podług ceny rynkowej nasienia (ziarna), i kosztów uprawy gruntów, zaś dla inwentarza na podstawie miejscowej przeciętnej ceny rynkowej z uwzględnieniem stanu ich użyteczności w czasie oszacowania; oszacowanie to przeprowadza miejscowy komisarz ziemski w obecności 2 rzeczoznawców, przezeń powołanych.

§ 8. Ogólna suma udzielonego kredytu gruntowego i inwestycyjnego nie może przewyższać ceny kupna-sprzedaży. Nie dotyczy to jednak wypadków, w których zastosowano normy kredytu przewidziane w końcowym ustępie § 6 niniejszych przepisów.

§ 9. W wyjątkowych wypadkach kredyt inwestycyjny może być udzielony pracownikom rolnym i osadnikom zamiejscowym ponad cenę kupna-sprzedaży danej parceli gruntowej, jednakże najwyżej do 150⁰/₀ tejże ceny. Kredyt przekraczający cenę kupna-sprzedaży parceli gruntowej winien być dodatkowo zabezpieczony przez prawo zastawu na inwentarzu żywym i martwym lub na pozostałym majątku osadnika w tych miejscowościach Rzeczypospolitej, w których zastaw taki bez jednoczesnego wzięcia w posiadanie zastawionego przedmiotu jest przewidziany przez obowiązujące tam prawo cywilne — bądź przez dostateczne poręczenie osób trzecich. Za dostateczne poręczenia osób trzecich uważa się zahipotekowanie na ich nieruchomościach na pierwszym miejscu hipoteki kaucji w kwocie o 25⁰/₀ wyższej od nadwyżki pożyczki ponad cenę kupna-sprzedaży parceli gruntowej.

§ 10. Do czasu ustalenia ceny kupna-sprzedaży gospodarstw i parcel gruntowych, sprzedawanych przez urzędy ziemskie i sporządzenia odpowiednich aktów kupna-sprzedaży, pożyczki inwestycyjne mogą być przy parcelacji rządowej w wypadkach wyjątkowych udzielane do wysokości nie przekraczającej 70.000 marek polskich na każdy hektar użytków rolnych danej parceli, a to za obliżiem notarialnym, zawierającym zezwolenie nabywcy na zahipotekowanie długu równocześnie z przepisaniem na nabywcę tytułu własności i ewentualnie za dodatkowym zabezpieczeniem przewidzianem w § 9 niniejszych przepisów.

§ 11. Pożyczki gruntowe i inwestycyjne muszą być zabezpieczone hipotecznie, przyczem na pierwszym miejscu hipoteki zabezpiecza się przedewszystkiem pożyczkę na kupno gruntu, następnie zaś na drugim miejscu pożyczkę inwestycyjną. W wypadku, gdy na parceli nie ciąży pożyczka gruntowa, na pierwszym miejscu hipoteki zabezpiecza się pożyczkę inwestycyjną.

§ 12. Udzielony na podstawie niniejszych przepisów kredyt podlega oprocentowaniu po 6⁰/₀ od sta w stosunku rocznym.

Procenty są płatne zgóry, przy udzielaniu pożyczki, a następnie w terminach płatności półrocznych rat pożyczkowych (§ 19) w dniu 1 czerwca i 1 grudnia każdego roku.

§ 13. Pożyczka, udzielona w postaci pozostawienia reszty ceny kupna-sprzedaży gruntu z majątków parcelowanych przez urzędy ziemskie, podlega spłaceniu w równych ratach amortyzacyjnych podług planu umorzenia, jaki zostanie ustalony Przez Główny Urząd Ziemski. Okres umorzenia wynosić będzie dla nabywców wymienionych w punktach 2 i 3 § 4 conajmniej lat 20, a najdłużej lat 30, zaś dla nabywców wymienionych w punkcie 1 i w ostatnim ustępie tegoż paragrafu, conajmniej lat 10 a najdłużej lat 20. Zobowiązanie dłużnika do bezwarunkowego przyjęcia ustalonego przez Główny Urząd Ziemski planu umorzenia, winno być za warte w akcie, kupna-sprzedaży.

Kredyt na kupno gruntu, udzielony przy parcelacji prywatnej w myśl § 6, spłacany będzie w ciągu lat 10, 20 lub 25, stosownie do umowy z petentem. Pożyczki na zagospodarowanie gruntów, nabytych zarówno z parcelacji rządowej, jak też prywatnej, spłacane będą w ciągu lat 5, zaś w wypadku udzielenia kredytu na zabudowanie się w ciągu najwyżej lat 10.

Splata kredytów udzielonych na podstawie niniejszych przepisów na zagospodarowanie i kupno gruntów z parcelacji prowadzonej przez instytucje upoważnione i przez osoby prywatne, dokonywać się będzie w równych ratach półrocznych.

§ 14. Osoby ubiegające się o pożyczkę winny złożyć właściwemu komisarzowi ziemskiemu lub okręgowemu urzędowi ziemskiemu podanie, w którym określą rodzaj, wysokość, sposób zabezpieczenia i termin spłaty pożyczki, dołączając zaświadczenie właściwego urzędu gminnego, stwierdzające ich przynależność do jednej z kategorii obywateli, wyszczególnionych w § 2, zaś inwalidzi wojenni dołączają oprócz tego zaświadczenie władz wojskowych.

Ponadto przy parcelacji prowadzonej przez osoby prywatne lub przez instytucje przez Państwo upoważnione mają strony przedstawić:

I. gdy chodzi o pożyczkę na kupno gruntu, odpowiadającą zaakceptowanemu przez okręgowy urząd ziemski planowi parcelacyjnemu:

- a) na obszarze b. zaboru pruskiego: umowę kupna-sprzedaży, zaś na obszarze zaborów austriackiego i rosyjskiego — przedwstępną umowę kupna-sprzedaży parceli, na którą ma być przyznana pożyczka, oraz
- b) na obszarze b. zaboru rosyjskiego: pełny wyciąg wykazu hipotecznego parcelowanego majątku, względnie części jego, przeznaczonej na parcelację, lub też zaświadczenie pisarza hipotecznego, stwierdzające stan obciążeń i ograniczeń parcelowanego obszaru,
- c) na obszarze byłych zaborów austriackiego i pruskiego: wyciąg hipoteczny realności przeznaczonych do parcelacji oraz katastralne oznaczenie przypadających petentowi przestrzeni;

II. gdy chodzi o pożyczkę na zagospodarowanie się:

- a) na obszarze b. zaboru rosyjskiego: wyciąg wszystkich działów wykazu hipotecznego parceli, na której zabezpieczona ma być przyznana pożyczka, na obszarze b. zaboru austriackiego i pruskiego: wyciąg hipoteczny i katastralne oznaczenie przestrzeni parceli,
- b) zaświadczenie okręgowego urzędu ziemskiego, stwierdzające że cena i warunki nabycia parceli, na której zagospodarowanie ma być przyznana pożyczka, odpowiadają cenie i warunkom ustalonym w operacie parcelacyjnym, zatwierdzonym przez tenże urząd.

§ 15. Podanie petenta z wymaganemi według § 14 dokumentami komisarz ziemski przesyła okręgowemu urzędowi ziemskiemu, załączając swą opinię wyrażoną o każdym zgłoszeniu, w szczególności co do potrzeby rodzaju, dostateczności zabezpieczenia, wysokości, terminu spłaty żądanej pożyczki i t. p. oraz wnioski ustalający ewentualne szacunki budynków inwentarzy, wartości zasiewów i t. p. (§§ 7 i 9).

§ 16. Na podstawie skompletowanych aktów sprawa komisja, złożona z delegatów, po jednym — od Ministerstwa Skarbu, Ministerstwa Robót Publicznych, oraz Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, tu dzież z Prezesa okręgowego urzędu ziemskiego, jako przewodniczącego komisji, i jednego urzędnika tegoż urzędu ziemskiego, wyznaczonego na wniosek Prezesa urzędu przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, rozpatruje sprawę, badając w każdym poszczególnym wypadku stan finansowy petentów, cenę kupna-sprzedazy lub wartość gruntów ewent. budynków inwentarzy, zasiewów i t. p. oraz cel i sposób zabezpieczenia pożyczki ustala konieczne zmiany, wypływające z powyższego badania i warunki na jakich pożyczka może być udzielona, a przede wszystkim jej rodzaj wysokość, termin spłaty i t. p., nie przekraczając norm zakreślonych w niniejszych przepisach, oraz przyznaje pożyczki w granicach sum przeznaczonych na ten cel przez Główny Urząd Ziemski.

Prezes okręgowego urzędu ziemskiego prześle jeden egzemplarz na leżycie uwierzytelnionego i zaopatrzonego pieczęcią okręgowego urzędu ziemskiego wypisu z uchwały komisji o przyznaniu pożyczki do Państwowego Banku Rolnego w celu wypłacenia pożyczki, zaś drugi egzemplarz takiegoż wyciągu uchwały prześle do wiadomości Głównemu Urzędowi Ziemskiemu i jednocześnie powiadomi petenta o powziętej decyzji, prze syłając mu wzór skryptu dłużnego z zaznaczeniem, że pożyczkę wypłaca Państwowy Bank Rolny po dostarczeniu Bankowi należycie sporządzonych dokumentów, przewidzianych w § 17 bądź 18 niniejszych przepisów.

Uchwały komisji są prawomocne, jeżeli zostały powzięte w obecność conajmniej 3 członków komisji, wśród nich Prezesa okręgowego urzędu ziemskiego lub jego zastępcy oraz przedstawiciela Ministerstwa Skarbu.

Komisja decyduje większością głosów. W razie sprzeciwu delegata Ministerstwa Skarbu, Prezes okręgowego urzędu ziemskiego przesyła zakwestjonowaną sprawę do decyzji Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, który w tych sprawach decyduje w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 17. Pożyczki inwestycyjne, udzielane przy parcelacji rządowej w myśl § 10, wypłacane będą po złożeniu notarialnego skryptu dłużnego, sporządzonego według wzoru zatwierdzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, pożyczki zaś na zagospodarowanie parceli z majątków, parcelowanych przez instytucje do tego upoważnione i przez osoby prywatne, wypłacane będą na obszarze b. zaboru rosyjskiego po sporządzeniu przez petenta skryptu dłużnego, według wzoru jak wyżej zatwierdzonego i po złożeniu zaświadczenia Wydziału hipotecznego o wniesienie do wykazu hipotecznego kaucji zabezpieczającej należność z tytułu pożyczki oraz związanych z nią rygorów, a to według wzoru jak wyżej zatwierdzonego, zaś w b. zaborze austriackim po sporządzeniu skryptu dłużnego, klauzulą hipoteczną zaopatrzonego, stwierdzającą wymagane zabezpieczenie hipoteczne.

Przewidziane w paragrafie niniejszym pożyczki Państwowy Bank Rolny wypłacać będzie petentom albo bezpośrednio w swej kasie lub też za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności.

§ 18. Dla wypłacenia pożyczek przyznanych na kupno parcel gruntowych z majątków, parcelowanych przez instytucje do tego upoważnione i przez osoby prywatne, ustanawia się następujące postępowanie: Prezes okręgowego urzędu ziemskiego zawiadamia petenta oraz instytucję lub

osobę sprzedającą grunt, że pożyczka została danemu petentowi przyznana i że będzie przez Państwowy Bank Rolny wypłacona sprzedawcy po sporządzeniu zgodnie z wymaganiami okręgowego urzędu ziemskiego, aktu kupna-sprzedaży z jednoczesnym zhipotekowaniem pożyczki na danej parceli i po dostarczeniu Bankowi odpowiadającego warunkom, podanym w powyższem zawiadomieniu (promesie) okręgowego urzędu ziemskiego, zobowiązania nabywcy, jak również wyciągu hipotecznego, dotyczącego tejże parceli, a stwierdzającego wymagane zaindebitywanie pożyczki, wraz z wypływającemi z niej rygorami.

O ile akt kupna-sprzedaży sporządza się w siedzibie okręgowego urzędu ziemskiego, pożyczki na kupno gruntu (§ 6) mogą być wypłacane sprzedawcy przy sporządzaniu tego aktu, również przez okręgowy urząd ziemski upoważniony do tego przez Główny Urząd Ziemski. Potrzebne do wypłaty sumy Państwowy Bank Rolny przekazuje okręgowemu urzędowi ziemskiemu, który w tym celu prześle Bankowi wyciąg właściwej uchwały komisji o przyznaniu pożyczki. Z sum otrzymanych na cel powyższy okręgowy urząd ziemski wylicza się przez złożenie Państwowemu Bankowi Rolnemu dokumentów, przewidzianych w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

§ 19. Półroczne raty z tytułu pożyczek, udzielonych na mocy niniejszych przepisów, mają być uiszczane w dniu 1 czerwca i 1 grudnia każdego roku z tem jednak, że pierwsza rata płatna jest po upływie pół roku od daty przyznania pożyczki. Termin przeto płatności pierwszej raty od pożyczek przyznanych w czasie pomiędzy 1 czerwca i 1 grudnia wyznacza się na dzień 1 czerwca następnego roku, zaś przyznany w okresie od 1 grudnia do 1 czerwca oznacza się na najbliższy dzień 1 grudnia.

W wyjątkowych wypadkach termin płatności pierwszej raty z tytułu pożyczki może być na mocy decyzji Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego wyznaczony na najbliższy dzień 1 czerwca lub 1 grudnia po upływie jednego roku od daty przyznania pożyczki. Nie dotyczy to opłaty procentów (§ 12) i dodatku administracyjnego na rzecz Państwowego Banku Rolnego [art. 12 Statutu P. Banku Rolnego (Dz. Ust. R. P. r. 1921 № 59, poz. 369)]. Przy odroczeniu terminu płatności pierwszej raty odpowiednic przedłuża się okres spłaty pożyczki przewidziany w § 13 niniejszych przepisów.

§ 20. Należności z tytułu pożyczki nie wpłacone w terminie będą uważane za zaległe. Od sumy zaległej pobierane będą odsetki zwłoki w stosunku 2⁰/₀ za każdy cały lub rozpoczęty miesiąc zaległości.

§ 21. Należności niewpłacone w ciągu pół roku od terminu płatności podlegają przymusowemu ściągnięciu przez Państwowy Bank Rolny w trybie administracyjnym przewidzianym w art. 10 i 20 statutu Banku.

§ 22. W razie żywołowej klęski, śmierci, ciężkiej choroby i t. p. może być dłużnikowi udzielona przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego ulga w formie odroczenia przypadającej należności na rok, lub rozłożenie na najdłużej 6 najbliższych terminów płatności rat. Mimo przyznanej ulgi dłużnik nie może być winien więcej, jak dwie niepłacone w terminie raty kapitałowe i dopiero po spłacie jednej sumy ulgowej może mieć prawo do ewentualnej dalszej ulgi. Przy pożyczkach nie zhipotekowanych może być najwyżej jedna rata kapitałowa rozłożona na 2

najbliższe terminy płatności. Przyznana ulga nie zwalnia dłużnika od zapłacenia w terminie procentu od kapitału (§ 12), oraz dodatku na administrację Banku (art. 12 Statutu Banku).

§ 23. W celu przyznania ulgi dłużnik składa podanie przynajmniej na miesiąc przed terminem płatności komisarzowi ziemskiemu, który po zbadaniu okoliczności sprawy przedkłada wniosek Prezesowi okręgowego urzędu ziemskiego, ten zaś przesyła sprawę wraz ze swoją opinią Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego do decyzji. Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego przed terminem ustanowionym w § 21 niniejszych przepisów komunikuje swą decyzję, powziętą w przedmiocie podania petenta o ulgę Państwowemu Bankowi Rolnemu w celu wstrzymania kroków egzekucyjnych przeciw dłużnikom, którym ulga została przyznana.

§ 24. Dłużnikowi służy prawo wpłacenia całości lub części pożyczek przed terminem jej płatności, winien on jednak opłacić procent od sumy wypożyczonej za półrocze bieżące. Częściowa spłata, wynosząca co najmniej 1/5 sumy wypożyczonej, powoduje na żądanie dłużnika ustanowienie nowego rozkładu rat, podług którego zmniejsza się bądź wysokość rat rocznych, bądź też termin pożyczki. Wszelkie zaś wpłaty nie sięgające powyżej określonej kwoty zaliczane będą na poczet najbliższych rat.

§ 25. Gospodarstwa obciążone hipotecznie na mocy niniejszych przepisów państwowym kredytem gruntowym i inwestycyjnym nie mogą być w myśl art. 33 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej dzielone aktami prawnymi czy to między żyjącymi, czy na wypadek śmierci pod tytułem darmym, czy obciążającym, a to aż do czasu ostatecznego umorzenia pożyczki. Przeniesienie własności, obciążenie lub wydzierżawienie tych gospodarstw przed umorzeniem pożyczki może nastąpić tylko za zezwoleniem okręgowego urzędu ziemskiego. Wszelkie umowy wbrew tym postanowieniom zawarte są nieważne. O nieważności orzekają właściwe sądy na skutek powództwa zainteresowanego okręgowego urzędu ziemskiego.

§ 26. Pozostałość pożyczki bez względu na pierwotnie umówiony termin i bez względu na terminową spłatę rat staje się natychmiast płatną, jeżeli nie zostały spełnione przez dłużnika warunki zastrzeżone przy udzielaniu pożyczki, a zwłaszcza, gdy pożyczka nie została użyta na cel wskazany przy jej udzielaniu lub posiadłość, na której zabezpieczono pożyczkę, jest umyślnie lub przez niedbalstwo niszczone.

§ 27. Pożyczki przewidziane w niniejszych przepisach udzielane będą z przeznaczonych na ten cel funduszków Głównego Urzędu Ziemskiego, który określi sumy, jakimi poszczególne okręgowe urzędy ziemskie uprawnione będą dysponować w Państwowym Banku Rolnym na udzielanie pożyczek inwestycyjnych i gruntowych przy parcelacji prywatnej oraz inwestycyjnych przy parcelacji rządowej. Główny Urząd Ziemski ustali również sumę ogólną oraz sumy na poszczególne okręgi ziemskie, normujące udzielanie kredytu gruntowego przy parcelacji rządowej.

§ 28. Administracja pożyczkami udzielonemi na mocy niniejszych przepisów powierza się Państwowemu Bankowi Rolnemu, którego obowiązki z tego tytułu obejmują:

- 1) wypłacanie pożyczek,
- 2) inkasowanie i ściąganie rat i wszelkich należności, wpływających z udzielania pożyczek,
- 3) przestrzeganie, aby zobowiązania składane przez dłużników i inne zainteresowane w udzielaniu pożyczek osoby odpowiadały wymaganiom niniejszych przepisów, oraz aby spłaty pożyczek następowały w sposób przewidziany przy wydaniu.
- 4) prowadzenie odrębnej dla tych pożyczek księgowości.
- 5) przedkładanie Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego miesięcznych sprawozdań buchalteryjnych.

Pozatem administracja pożyczkami podlega przepisom, zawartym w art. 8 — 13 Statutu Państwowego Banku Rolnego.

Miesięczne sprawozdania buchalteryjne Państwowego Banku Rolnego, o których mowa w p. 5 niniejszego paragrafu, Główny Urząd Ziemski będzie podawać do wiadomości Ministerstwa Skarbu.

§ 29. Przewidziana w art. 31 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej państwowa pomoc kredytowa inwalidom i żołnierzom, którzy walcząc w szeregach wojska polskiego szczególnie się odznaczyli, udzielana będzie na podstawie osobnej instrukcji Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w przedmiocie udzielania bezprocentowych zasiłków zasłużonym inwalidom i żołnierzom wojska polskiego.

§ 30. Bliższe postanowienia regulujące wykonanie niniejszych przepisów wyda w miarę potrzeby Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego.

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:

Sew. Ludkiewicz.

Minister Skarbu:

Jastrzębski

(Monitor Polski № 251 z dnia 4.XI 1922 r.)

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 23 października 1922 r.

zmieniające rozporządzenie tymczasowe Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1922 r. w przedmiocie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie art. 18 dekretu o tymczasowej organizacji władz naczelnych (Dz. Pr. K. P. r. 1918, № 1, poz. 1) zarządza się, co następuje:

§ 1. Punkt 3 paragrafu 3 rozporządzenia tymczasowego Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1922 r. w przedmiocie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych („Monitor Polski” № 69, poz. 33) otrzymuje następujące brzmienie:

„3) bezpłatne leczenie w szpitalach według klasy II dla urzędników państwowych i ich rodzin, a według klasy III dla niższych funkcjonariuszów państwowych i ich rodzin”.

Pozatem artykuł ten uzupełnia się przez dodanie punktu 4 następującej treści:

„4) zapomogi na leczenie w zdrojowiskach i uzdrowiskach w wypadkach choroby, wymagającej bezwzględnie leczenia w zdrojowisku lub uzdrowisku”.

§ 2. Paragraf 8 wymienionego w § 1 rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 8. Umieszczenie chorego w szpitalu następuje na zlecenie lekarza umówionego:

- 1) w wypadku choroby zakaźnej,
- 2) w razie potrzeby zabiegu lekarskiego, którego wykonanie w domu chorego powoduje wyższe koszty, aniżeli utrzymanie i leczenie w szpitalu,
- 3) o ile chory w domu nie posiada odpowiedniej opieki,
- 4) w okresie porodu.

O ile chory nie zgadza się na umieszczenie w szpitalu, koszty leczenia będą mu zwrócone w wysokości taksy szpitalnej, ustanowionej dla przysługującej mu klasy, w wypadkach porodu za przeciąg 10 dni.

W tym samym rozmiarze będą udzielane zapomogi na koszty leczenia, względnie pobytu w zdrojowiskach lub uzdrowiskach”.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Prezydent Ministrów:

J. Nowak

Minister Zdrowia Publicznego:

Chodźko

Minister Skarbu:

Jastrzębski

(„Monitor Polski” № 253 z dnia 7.XI 1922 r.).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 10 listopada 1922 r.

w przedmiocie nadania mocy obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw rolnych w obrębie województwa Pomorskiego w roku gospodarczym 1922/1923 — kontraktowi dla robotników rolnych z dnia 23 kwietnia 1922 roku, kontraktowi dla robotników sezonowych z dnia 5 maja 1922 roku i kontraktowi dla szwajcarów (zawodowych dojarzy) z dnia 6 maja 1922 r.

Na zasadzie § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 roku (Dz Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) zarządza się, co następuje:

§ 1. Nadaje się moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw rolnych w obrębie województwa pomorskiego w roku gospodarczym 1922/1923 następującym umowom zbiorowym:

- 1) kontraktowi dla robotników rolnych z dnia 23 kwietnia 1922 r., zawartemu pomiędzy Zjednoczeniem Producentów Rolnych i „Landbund Weichselgau” z jednej—i Związkiem Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego z drugiej strony;
- 2) kontraktowi dla robotników sezonowych z dnia 5 maja 1922 r., zawartemu pomiędzy Zjednoczeniem Producentów Rolnych i „Landbund Weichselgau” z jednej—i Związkiem Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego z drugiej strony;
- 3) kontraktowi dla szwajcarów (zawodowych dojarzy) z dnia 6 maja 1922 roku, zawartemu pomiędzy Zjednoczeniem Producentów Rolnych i „Landbund Weichselgau” z jednej—i Związkiem Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego z drugiej strony.

Teksty powyższych kontraktów ogłoszone zostały jako załączniki do obwieszczenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28 września 1922 r. („Monitor Polski” №№ 228, 229 i 230, pozycja 152, sprostowanie „Monitor Polski” № 261 stronica 2).

§ 2. Kontrakty wymienione w § 1 pod pp. 1, 2 i 3 zostają wciągnięte do rejestru umów zbiorowych powszechnie obowiązujących Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

§ 3. Przeglądanie akt rejestrowych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej dozwolone jest każdemu w godzinach urzędowych. Pracodawcy i pracownicy, dla których kontrakty wyżej wymienione na mocy niniejszego rozporządzenia są obowiązujące, mogą żądać ich odpisu od stron, które je zawarły, za zwrotem kosztów.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia w „Monitorze Polskim”.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

L. Darowski

(„Monitor Polski” Nr. 266 z dnia 22.XI. 1922 r.).

OKÓLNIK № 500

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

wyjaśnienia okólników № 273 i 437, dotyczących przyjmowania do służby cywilnej b. podoficerów zawodowych i b. majstrów wojskowych.

Zgodnie z treścią okólnika Prezydjum Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1922 r. № 14409 podaję do wiadomości Panów, że postanowienia okólników № 273 i 437 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1921 roku № 6 i z 1922 r. № 11) tyczą się tych b. podoficerów zawodowych i b. majstrów wojskowych, którzy służyli w wojsku polskim.

Proszę Panów o ścisłe przestrzeganie powołanych wyżej postanowień.

Warszawa, dnia 3 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 501

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

uzupełnienia okólnika № 459, dotyczącego wypłacania pośmiertnego (pozgonnego).

Zgodnie z treścią okólnika № 415 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1922 r. № 5) oraz na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 1 września L. 7200/D. P. Em wyjaśniam, że do przyznawania i asygnowanie pośmiertnego na zasadach, wskazanych w okólniku № 459 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1922 roku № 12) powołane są, prócz Izby Skarbowych w okólniku tym wymienionych, także Izby Skarbowe w Grudziądzu, Poznaniu i we Lwowie.

Jednocześnie komunikuję, iż Izba Skarbowa w Krakowie nie wysłała aktów wymiarowych do innej Izby Skarbowej.

Warszawa, dn. 3 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Ubysz*

OKÓLNİK № 502

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Łucku i Siedlcach

w przedmiocie

wypłaty funkcjonariuszom państwowym nadzwyczajnego dodatku drożyznianego (kresowego) za miesiąc wrzesień 1921 r.

Rada Ministrów uchwałą z dnia 15 grudnia 1921 r., podaną Panom do wiadomości w okólniku № 398 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1922 r. № 2) — przyznała funkcjonariuszom państwowym, zatrudnionym na obszarze przyłączonym do Rzeczypospolitej Polskiej na zasadzie traktatu pokojowego w Rydze, oraz w powiatach białostockim, bielskim i sokólskim — nadzwyczajny dodatek drożyzniany (kresowy) w wysokości 30°/_o każdorazowego dodatku drożyznianego, a to od dnia 1 grudnia 1921 r..

Obecnie Rada Ministrów uchwałą z dnia 7 sierpnia 1922 r. upoważniła Ministerstwa do wypłaty dodatku drożyznianego (kresowego) za miesiąc wrzesień 1921 r., tym z wymienionych wyżej funkcjonariuszów państwowych, którzy dodatku tego za wrzesień 1921 r. nie otrzymali.

Podając o tem Panom do wiadomości, zaznaczam, że za miesiące październik i listopad 1921 r. dodatek drożyzniany (kresowy) nie został przyznany.

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych oraz o poddanie rewizji wszystkich wydanych w tej sprawie decyzyj.

Warszawa, dn. 7 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNİK № 503

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

udzielenia zaliczki kontraktowym pracownikom państwowym.

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 11 października 1922 r. podanej w okólnem piśmie Ministerstwa Skarbu z dnia 12 października 1922 r. L. 2618/Pr./W. A. — wszyscy kontraktowi pracownicy państwowi, z którymi umowy służbowe zawarte zostały zgodnie z zasadami zawartymi w okólniku № 283 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1921 r. № 7), — których uposażenie umowne odpowiada ściśle uposażeniu etatowych funk-

cjonarjuszów państwowych, zajmujących analogiczne stanowiska służbowe, oraz którzy pozostają w służbie państwowej co najmniej od dnia 1 września 1921 r. — otrzymują prawo do korzystania z jednomiesięcznej zaliczki w wysokości umówionego wynagrodzenia za miesiąc wrzesień 1922 r., a to bez względu na ich stan rodzinny i wysokość umownego wynagrodzenia.

Przy udzieleniu wymienionej wyżej zaliczki mają zastosowanie postanowienia punktów 2 i 3 okólnika № 493 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1922 r. № 15), przyczem wyłączeni od otrzymania tej zaliczki w szczególności są ci pracownicy kontraktowi, co do których rozwiązanie stosunku służbowego zamierzone jest przed dniem 1 kwietnia.

Splata tej zaliczki nastąpi w 6-ciu równych po sobie następujących ratach miesięcznych — począwszy od 1 kwietnia 1923 r..

Kontraktowi pracownicy państwowi, którzy dobrowolnie rozwiążą stosunek służbowy przed 1-ym kwietnia 1923 r., winni powyższą zaliczkę od razu w całości zwrócić z chwilą rozwiązania stosunku przed zwolnieniem ich ze służby.

Wyjątkowe przyznanie wyżej wspomnianym pracownikom kontraktowym jednomiesięcznej zaliczki nie narusza w niczem obowiązujących dotychczas przepisów o zaliczkach normalnych na pobory funkcjonarjuszów państwowych, zawartych w okólniku № 303 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1921 r. № 12), wedle których pracownicy kontraktowi zasadniczo są wykluczeni od prawa korzystania z zaliczek na pobory służbowe.

Funkcjonariusze państwowi, którzy zajmują równocześnie kilka stanowisk w służbie państwowej, mogą otrzymać zaliczkę tylko na jednym stanowisku służbowym.

Zaliczki mają być zasadniczo udzielane na prośbę interesowanych. Celem atoli przyspieszenia wypłaty zaliczek można odstąpić od żądania wnoszenia podań indywidualnych, a natomiast polecić podwładnym urzędom zarządzenie wykazów ubiegających się o zaliczki, przyczem Naczelnik Urzędu w osobnej rubryce ma potwierdzić te wszystkie dane od których zależnem jest prawo do otrzymania zaliczki. Na podstawie otrzymanych wykazów zarządzą władze II instancji asygnowanie zaliczek w możliwie najprostszym sposobie.

Izby Skarbowe otrzymują równocześnie polecenie honorowania asygnacji na zaliczki z sum obrotowych bez względu na stan kredytów.

Podając o tem do wiadomości, proszę Panów o wydanie poleceń, aby wykazy sum, wypłaconych tytułem zaliczek na zasadzie niniejszego zarządzenia, zostały niezwłocznie po skutecznieniu wypłat nadesłane do Ministerstwa (Wydział Budżetowo-Rachunkowy).

Warszawa, dnia 14 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 504

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

udzielania normalnych zaliczek urzędnikom, którzy otrzymali w r. b. jednomiesięczną zaliczkę w wysokości poborów wrześnieowych.

W celu usunięcia wątpliwości, wynikłych wskutek interpretacji okólnika № 493 w przedmiocie jednomiesięcznych zaliczek dla urzędników państwowych od VII stopnia służbowego wzwyż (Dz. Urz. M. R. i D. P. z roku 1922 № 15) w związku z okólnikiem № 303 w przedmiocie udzielania zaliczek na pobory służbowe (Dz. Urz. M. R. i D. P. z roku 1921 № 12),—na podstawie okólnego pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 11 października 1922 r. L. 2574 Pr. W. A. wyjaśniam, że pobranie przez urzędnika jednomiesięcznej zaliczki zgodnie z zarządzeniem powołanego wyżej okólnika № 493 nie pozbawia tego urzędnika praw do korzystania z normalnych zaliczek, przewidzianych w okólniku № 303

Przy udzielaniu normalnych zaliczek urzędnikom, którzy otrzymali jednomiesięczną zaliczkę, winny być przestrzegane następujące zasady

1. Suma udzielonej zaliczki normalnej, łącznie z pobraną jednomiesięczną zaliczką, nie może przewyższać kwoty dwumiesięcznych poborów urzędnika.

2. Pobrana jednomiesięczna zaliczka winna być przy wypłacie normalnej zaliczki potrącona.

3. Część długu, wynikłego z udzielonej w ten sposób normalnej zaliczki, równa poborom należnym urzędnikowi we wrześniu r. b., podlega zwrotowi w 6 ratach miesięcznych od dn. 1 kwietnia 1923 r., pozostała zaś część długu winna być spłacona w ratach miesięcznych na warunkach wskazanych w okólniku № 303.

Proszę Panów o podanie powyższego do wiadomości podwładnym urzędnikom.

Warszawa, dn. 8 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 505

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Inspektora Kancelarji, Wojewodów: Poznańskiego i Pomorskiego, oraz Dyrektora Państwowego Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy

w przedmiocie

wyłączenia z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu spraw dotyczących produkcji rolnej oraz Państwowego Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy.

Zmieniając częściowo postanowienia okólnika № 433 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z r. 1922 № 10) zarządzam co następuje:

1. Sprawy produkcji rolnej, załatwiane dotychczas przez Wydział Departamentu V — w Poznaniu, a mianowicie:

- a) sprawy organizacyjne stowarzyszeń rolniczych (izby rolnicze rady rolnicze i t. p.) oraz sprawy szkolnictwa rolniczego niższego stopnia;
- b) sprawy utrzymania i rozwoju produkcji rolnej, a mianowicie sprawy dotyczące popierania racjonalnego rolnictwa, ogrodnictwa, pszczelnictwa, hodowli bydła, przemysłu rolniczego, regulowania wywozu i przywozu produktów rolnych i t. p.;
- c) sprawy dotyczące umów granicznych w stosunku do utrzymania w ruchu gospodarstw, przeciętych linią granicy Państwa;
- d) sprawy związane z likwidacją wojny, a dotyczące rolnictwa jak rekwizycje, demobil i podział koni wojskowych między rolników i t. p., oraz

2. sprawy dotyczące Państwowego Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy, załatwiane dotychczas przez Wydziały I, II i III Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i D. P. w Poznaniu —

wyłączam z dniem 15 listopada 1922 r. z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu i przekazuję je Departamentowi Rolnictwa, który, o ile będzie chodziło o sprawy, dotyczące Wydziału Hygieny Zwierząt Państwowego Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy, ma działać w porozumieniu z Departamentem Weterynarji.

Korespondencja urzędowa organów zainteresowanych w sprawach powyżej wyszczególnionych winna być od dnia 15 listopada 1922 r. kierowana do Departamentu Rolnictwa Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie.

Warszawa, dn. 13 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *J. Raczyński*

Dyrektor Departamentu Rolnictwa: *S. Leśniowski*

Dyrektor Departamentu V-go: *Ostrowski-Belza*

Dyrektor Departamentu Weterynarji: w z. *Halski*

OKÓLNIK № 506

do F.P. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

wypłacania „jednorazowych zasiłków” dla rodzin pozostałych po funkcjonariuszach państwowych, oraz wliczania procentowych dodatków drożyznianych do wymiaru „pośmiertnego” i „jednorazowych zasiłków”.

Stosownie do postanowień art. 37 ustawy emerytalnej z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70 poz. 466) wdowie po funkcjonariuszu państwowym, zmarłym w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury—o ile sama nie jest funkcjonariuszem państwowym, względnie nie pobiera emerytury,—a także pozostałym po nim zupełnym sierotom przysługuje „jednorazowy zasiłek” w wysokości kwoty rocznej uposażenia w służbie czynnej, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

W piśmie z dnia 7 czerwca 1922 r. № 3924/Em. Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że jakkolwiek postanowienia art. 37 wyżej powołanej ustawy emerytalnej mają zastosowanie do rodzin pozostałych po funkcjonariuszach państwowych mianowanych na stałe (art. 3 ustawy emer.) to jednak z uwagi na to, że ustalenie funkcjonariuszów państwowych w myśl ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. № 21 poz. 164) nastąpić ma w czasie późniejszym, można aż do czasu ustalenia „jednorazowy zasiłek” (zarówno jak „pośmiertne”, przyznawać rodzinom, pozostałym po funkcjonariuszach etatowych, mianowanych na urząd, nie należy zaś przyznawać „jednorazowego zasiłku” ani „pośmiertnego” rodzinom po nieetatowych pozostających na próbne lub prowizorycznej służbie, kontraktowych i t. p.), chociażby ci ostatni zajmowali stanowiska etatowe (przewidziane etatem) i tylko wskutek wstrzymania ruchu służbowego nie zostali mianowani etatowymi funkcjonariuszami państwowymi.

Ponadto Ministerstwo Skarbu w piśmie z dnia 6 września 1922 r. № 7202/D. P. Em. wyjaśniło, że przyznawane dla funkcjonariuszy państwowych uchwałami Rady Ministrów procentowe dodatki drożyzniane, którym obecnie nadany został charakter składowej części stałego uposażenia tychże funkcjonariuszy, poczynwszy od 1 lipca 1922 r. wliczane być mogą do wymiaru „pośmiertnego” (art. 38 ustawy emer.) oraz „jednorazowych zasiłków” (art. 37 ust. emer.).

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu w okólnym piśmie z dnia 6 września 1922 r. № 7202/D. P. Em. ustaliło, że tryb postępowania przy przyznawaniu, asygnowaniu i wypłacaniu „jednorazowych zasiłków” w myśl art. 37 cytowanej ustawy emerytalnej z dnia 28 lipca 1921 r. winien być zachowany taki sam, w jakim przyznaje się stałe zaopatrzenie emerytalne na podstawie tejże ustawy.

W uzupełnieniu okólników №№ 391, 406, 415 i 459 (Dz. Urz. M. R. i D. P. № 28 z 1921 r., № 3, 5 i 12 z 1922 r.) podaję o powyższem do wiadomości i polecam Panom ściśle stosowanie niniejszego zarządzenia, oraz poddanie rewizji wydanych w tej mierze decyzyj.

Warszawa, dnia 14 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 507

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego i Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

podwyższenia uposażenia funkcjonarjuszów państwowych, począwszy od dnia 1 listopada 1922 r.

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 października r. b., podaną w piśmie Ministerstwa Skarbu z dnia 17 października r. b. L. 2685/Pr. Wyd. Adm.,— uposażenie funkcjonarjuszów państwowych zostaje podwyższone od dnia 1 listopada r. b. o 15⁰/₁₀₀ uposażenia, przyznanego za miesiąc październik, a obliczonego według zasad, zawartych w okólniku № 496 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1922 r. № 15).

Wymienioną podwyżkę należy przeto uwzględnić przy wypłacie poborów za listopad, przyczem obliczenie uposażenia za ten miesiąc winno być dokonane z zachowaniem przepisów powołanego wyżej okólnika № 496.

Wydatki, spowodowane wypłatą powyższej podwyżki, księgować należy na § 1 poz. 1 b, 2 b, 3 b, 4 b, jako „dodatki drożyzniane” na rachunek budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, sumy zaś wypłacone z tego tytułu funkcjonarjuszom państwowym zakomunikują Panowie Wydziałowi Budżetowo-Rachunkowemu Ministerstwa w terminie do 15 listopada 1922 r..

Proszę Panów o natychmiastowe wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dnia 14 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 508

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

wyjaśnienia okólnika № 461.

Na podstawie pisma okólnego Ministerstwa Skarbu z dnia 13 października 1922 r. L. 1951/D. P. Wyd. Adm. wyjaśniam, że postanowienie okólnika № 461 w przedmiocie umorzenia spłaty zasiłku zwrotnego, przyznanego funkcjonarjuszom państwowym na zasadzie uchwały Rady Ministrów z dnia 15 października 1920 r. (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1922 r. № 12) stosowane być może jedynie do, tych funkcjonarjuszów państwowych, którzy w dniu 24 czerwca 1922 r. pozostawali w państwowej służbie, — nie tyczy się zaś tych funkcjonarjuszów, którzy przed tym terminem zostali zwolnieni ze służby i rzeczony zasiłek zwrotny zwrócili zgodnie z zarządzeniem okólnika № 325 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1921 r. № 17).

Jednocześnie komunikuję, że Ministerstwo Skarbu w powołanym we wstępie piśmie okólnem wyraziło zgodę na umorzenie wszystkich spraw, wniesionych przeciwko zwolnionym funkcjonarjuszom do sądów o zwrot tego zasiłku.

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dnia 14 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 509

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Dyrektorów: Zarządu Stadnin Państwowych, Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Lwowie, Łucku, Radomiu, Siedlcach, Warszawie i Wilnie

w przedmiocie

interpretacji art. 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. o djetach i kosztach podróży funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. № 74 poz. 507).

Według postanowień art. 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. o djetach i kosztach podróży (Dz. U. R. P. № 74 poz. 507,

wszelkie rachunki kosztów podróży służbowych winni funkcjonariusze państwowi przedkładać w terminie czternastu dni po ukończeniu komisji.

W piśmie okólnem z dnia 17 października 1922 r. № 1938/Pr. Wydz. Adm. Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że ustanowiony w powyższym przepisie 14-dniowy termin ma charakter prekluzyjny i niezachowanie tegoż terminu dla rachunkozdawcy w zasadzie pociąga za sobą utratę prawa do żądania zwrotu kosztów podróży służbowej, że jednak prawo to w drodze wyjątku rachunkozdawcy przywrócone być może przez ostatnią instancję, która powołaną jest do rozstrzygania przedstawienia (rekursu), o ile podane w przedstawieniu motywy uznane zostaną jako dostatecznie usprawiedliwiające.

O powyższem komunikuję Panom z poleceniem zawiadomienia podwładnego personelu i stosowania przy załatwianiu spraw rachunków kosztów podróży służbowych.

Warszawa, dnia 14 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNİK № 510.

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Inspektora Kancelarji, Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego, Delegata Rządu dla Ziemi Wileńskiej i Kierowników wszystkich podległych mi urzędów.

w przedmiocie

zakresu działania Wydziału Rybackiego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Zakres działania dotychczasowego Wydziału Rybackiego, wchodzącego w skład Departamentu V-go w Poznaniu, zostaje z dniem 15 listopada r. b. rozszerzony na obszar całego Państwa.

Siedziba Wydziału Rybackiego pozostaje czasowo w Poznaniu.

Zgodnie z powyższem, sprawy rybołówstwa zostają wyłączone z zakresu działania Wydziału Produkcji Zwierzęcej.

Warszawa, dnia 18 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Raczyński

Dyrektor Departamentu V-go:
Ostrowski-Belza

Dyrektor Departamentu Rolnictwa:
S. Leśniowski

OKÓLNIK № 511

do PP. Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lwowskiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego
w przedmiocie

dokonywania zajęcia w lasach prywatnych drewna opałowego dla szkół, urzędów, zakładów użyteczności publicznej oraz dla niezamożnej ludności w okresie zimowym 1922/23 r.

W № 96 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z r. 1922, poz. 887 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 11/IX 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Ministrem Skarbu w przedmiocie dostarczania drewna opałowego instytucjom i osobom uprawnionym w okresie zimowym 1922/23 r.

Na mocy art. 3 tego rozporządzenia władze administracyjne I-ej instancji uprawnione zostały do dokonywania zajęcia drewna opałowego w lasach prywatnych dla osób i instytucyj w rozporządzeniu tem wymienionych.

Orzeczenia właściwych władz administracyjnych I-ej instancji, dotyczące zajęcia drewna opałowego, winny być w każdym wypadku wydane na podstawie opinii właściwych organów ochrony lasów (Inspektora Ochrony Lasów, względnie Komisarza Ochrony Lasów), których zadaniem będzie:

- 1) określać, czy sposób i rozmiary zamierzonego zajęcia są ze stanowiska ustawy o ochronie lasów, względnie ustawy lasowej (w b. zaborze austriackim) uzasadnione i dopuszczalne;
- 2) ustalać, jaką ilość drewna opałowego może właściciel lasu wyrobić i oddać na cele przewidziane w powołanem wyżej rozporządzeniu;
- 3) udzielać władzom administracyjnym I-ej instancji wszelkich w tej sprawie wyjaśnień i wskazówek i
- 4) czuwać, aby zajęcie drzewa w lesie prywatnym było dokonane w ilości nie większej, niż 1 metr p. z jednego hektara zadrzewionej powierzchni w lasach obciążonych służebnościami i $1\frac{1}{2}$ m. p. z 1 hektara w lasach wolnych od ciężarów serwitutowych.

Podobnie w razie wniesienia przez stronę do władzy administracyjnej II-ej instancji odwołania od orzeczenia władzy I-ej instancji o zajęciu drewna opałowego, jeżeli w odwołaniu tem poruszone zostaną sprawy dotyczące gospodarstwa leśnego lub czynności urzędów ochrony lasów—władze administracyjne II-ej instancji winny przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy w każdym wypadku wysłuchać opinii właściwych urzędów ochrony lasów oraz zgodnie z tą opinią decydować o zatwierdzeniu, zmianie lub nieważnieniu orzeczenia władz I-ej instancji.

Stosownie do postanowień § 7 powołanego rozporządzenia, ceny drewna opałowego, przeznaczonego na cele w § 1 tego rozporządzenia przewidziane, określać będą na podstawie średnich cen targowych właściwi Wojewodowie, po uprzednim zasięgnięciu opinii Komisyj, których skład ustalony został w § 8 rozporządzenia.

Przedstawicielami Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w wymienionych Komisjach będą inspektorowie okręgowi Wojewódzkich Urzędów Ochrony lasów.

Ceny drewna opałowego, ustanowione przez pp. Wojewodów w sposób określony w powołanem rozporządzeniu, winny być co miesiąc podawane przez Urzędy Wojewódzkie do wiadomości funkcjonujących na terenie tych Województw Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych oraz Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Panów Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych proszę o informowanie Urzędów Wojewódzkich o wysokości każdorazowych cen targowych na drewno opałowe.

Proszę Panów o podanie do wiadomości podwładnych Panom organów treści niniejszego okólnika oraz o polecenie ścisłego przestrzegania postanowień w nim zawartych.

Jednocześnie uchylam okólnik № 380 w przedmiocie dokonywania zajęcia w lasach prywatnych drzewa opałowego dla szkół, urzędów zakładów użyteczności publicznej oraz dla niezamożnej ludności w okresie 1921/22 r. (Dz. Urz. M. R. i D. P. z 1921 r. № 27).

Warszawa, dnia 27 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Dyrektor Departamentu Leśnictwa:

J. Miklaszewski

OKÓLNIK № 512

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Wojewodów: Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego i Wołyńskiego, Delegata Rządu dla Ziemi Wileńskiej oraz kierowników wszystkich podległych mi urzędów.

w przedmiocie

przyjmowania obligacji 8⁰/₀ państwowej pożyczki złotej z 1922 r. na wadja i kaucje.

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 26 września r. b. w przedmiocie wypuszczenia 8⁰/₀ państwowej pożyczki złotej z r. 1922 (Dz. Urz. Rz. P. № 83 poz. 741) obligacje omawianej pożyczki mogą być przyjmowane na wadja przy licytacjach, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa oraz kaucje, składane do depozytów wszelkich instytucyj rządowych po cenach ustalonych przez Ministerstwo Skarbu.

Począwszy od 13 b. m. aż do odwołania obowiązują ceny następujące:

- a) za obligacje, opiewające na 10.000 mkp. i 10 zł. p. — mk. 28.000.
- b) " " " " 50.000 " i 50 zł. p. — mk. 140.000.

Warszawa, dnia 27 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych w z. *Ubysz*

Funkcjonariusze państwowi, którzy ubiegają się o nabycie obligacji 8⁰/₀ państwowej pożyczki złotej na powyższych warunkach, winni złożyć do odnośnych władz (urzędów) asygnujących deklaracje według załączonego wzoru.

Na podstawie przedłożonych deklaracji i po uprzednim stwierdzeniu, że zadeklarowana suma pożyczki nie przewyższa sumy dwumiesięcznych poborów służbowych (listopadowych) odnośnego funkcjonariusza państwowego, władze asygnujące II-ej ewentualnie także i I-ej instancji winni:

- a) sporządzić ogólne wykazy funkcjonariuszów, którzy chcą nabyć pożyczkę,
- b) obciążyć na kartach likwidacyjnych (księdze likwidacyjnej) pobory (rachunki osobowe) zainteresowanych funkcjonariuszów sumami subskrybowanych przez nich pożyczek,
- c) wystawić, jak przy normalnych zaliczkach na pobory, asygnacje rozchodowe na przelew na ogólną sumę zadeklarowaną przez funkcjonariuszów danej władzy (urzędu) na nabycie obligacji pożyczki,
- d) zaznaczyć w tychże asygnacjach, że cała suma niemi objęta przelewa być winna na specjalny rachunek w sumach obrotowych, zatytułowany: „wpływy ze sprzedaży 8⁰/₀ P. P. Z. z 1922 r.”
- e) i przelać asygnacje te wraz z wyżej omówionymi wykazami do właściwych Izb Skarbowych.

Ten sam tryb zachować winny władze Centralne w stosunku do funkcjonariuszów bezpośrednio tymże władzom podległych, z tą jednak różnicą, że asygnacje i wykazy przelać winny nie do Izb Skarbowych, lecz do Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu.

Izby Skarbowe, względnie Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu po otrzymaniu asygnacji i wykazów, odnotują rozchody w księgach kontowych sum obrotowych, polecają kasom skarbowym, względnie Centralnej Kasie Państwowej, zrealizować dane asygnacje i zapisać wydatkowane z tego tytułu sumy na przychód, jako wpływy ze sprzedaży obligacji 8⁰/₀ P. P. Z. z 1922 roku, odnośną zaś ilość obligacji w odpowiednich odcinkach zatrzymać w kasach, jako depozyt rzeczowy, do dyspozycji dotyczącej władzy (urzędu) asygnującej. Depozyty te mogą być podjęte dopiero po otrzymaniu od władzy (urzędu) dysponującej pisemnego potwierdzenia, że cała suma wydatkowana w swoim czasie na kupno obligacji, ściągnięta została z uposażenia zainteresowanych funkcjonariuszów.

W listach płatniczych (wzór № 178), o ile brak oddzielnej rybryki potrącenia na spłatę dodatkowej zaliczki zezwolonej na zakupno obligacji uwidaczniane być mogą łącznie z potrąceniami rat zaliczek normalnych w kartach jednak likwidacyjnych (księdze likwidacyjnej) potrącenia te dla dokładnej ewidencji spłat, wpisane być winny pod oddzielnymi pozycjami

Zapisy na obligacje 8⁰/₀ państwowej pożyczki złotej dla funkcjonariuszów państwowych Centralnego Zarządu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych przyjmować będzie Wydział Budżetowo-Rachunkowy i załatwić wszelkie połączone z tą akcją sprawy.

Ostateczny termin na przydzielenie tych obligacji urzędnikom państwowym na spłaty ratami Ministerstwo Skarbu ustanowiło na dzień 30 listopada r. b. i do tego tylko terminu Centralna Kasa Państwowa i Kasy

Skarbowe realizować będą asygnacje na przelew, wystawione z powyższego tytułu.

Polecam PP. Dyrektorom Departamentów, Naczelnikom Wydziałów, Kierownikom podwładnych urzędów, by o powyższem zakomunikowali natychmiast wszystkim podległym funkcjonarjuszom.

Warszawa, dnia 28 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Ubysz*

OKÓLNIK № 514

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Naczelników Zarządów Okręgowych Lasów Państwowych w Białowieży, Łucku, Siedlcach i Wilnie

w przedmiocie

wypłaty nadzwyczajnego dodatku drożyznianego (kresowego) dla funkcjonarjuszów państwowych.

Rada Ministrów uchwałą z dnia 16 października 1922 r., podaną okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 17 października 1922 r. № 2697/Pr. Wydz. Adm. przyznała zatrudnionym na obszarze przyłączonym do Rzeczypospolitej na zasadzie traktatu pokojowego w Rydze, oraz w powiatach białostockim, bielskim, sokólskim i na obszarze ziemi wileńskiej z wyłączeniem miasta Wilna—etatowym i nieetatowym funkcjonarjuszom państwowym, których uposażenie unormowano według ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429—436), tudzież pracownikom kontraktowym, którzy otrzymują wynagrodzenie nieprzekraczające uposażenia funkcjonarjuszów państwowych równorzędnych stopni służbowych, — nadzwyczajny dodatek drożyzniany (kresowy) w wysokości 10% kaźdoczesnego dodatku drożyznianego (płacy zasadniczej i dodatku rodzinnego), począwszy od dnia 1 listopada 1922 r. aż do odwołania.

Nadzwyczajny dodatek drożyzniany wymierzyć należy tylko za czas służby rzeczywiście przebytej na wyżej wymienionych obszarach.

Dodatek ten wypłacać należy w ostatnim dniu każdego miesiąca zdołu i księgować jako wydatki osobowe w odpowiedniej pozycji „dodatki drożyzniane” preliminarza budżetowego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Z uwagi na to, że na zasadzie uchwały Rady Ministrów z dnia 16 października 1922 r. (okólnik M. R. i D. P. № 507) podwyższono począwszy w dniu 1 listopada 1922 r. uposażenie funkcjonarjuszów państwowych o pewien procent nieustawowego ich uposażenia, lecz pełnych poborów służbowych, przypadających za miesiąc październik 1922 r., Ministerstwo Skarbu wyżej powołanym okólnikiem wyjaśniło, że przy wymiarze nadzwyczajnego dodatku drożyznianego (kresowego) w wysokości 10% kaźdoczesnego dodatku drożyznianego, uwzględniać należy wszystkie dodatki procentowe (t. zw. miesięczne i wyrównawcze), przyznane funk-

cjonarjuszom państwowym do miesiąca października 1922 r. włącznie, w ten sposób zaś obliczony nadwycieczny dodatek drożyzniany (kresowy) począwszy od dnia 1 listopada 1922 r. podwyższać w takim stosunku, w jakim od tegoż terminu wzrastać będzie uposażenie tychże funkcjonarjuszów za miesiąc październik 1922 r..

Proszę Panów o niezwłoczne wydanie odpowiednich zarządzeń wykonawczych.

Warszawa, dn. 28 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dobr Państwowych:

w z. *Ubysz*

OKÓLNİK № 515

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Inspektora Kancelarji Głównej, Wojewodów: Pomorskiego i Poznańskiego

w przedmiocie

wyłączenia z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu spraw leśnictwa.

Zmieniając częściowo postanowienia § 1 okólnika № 433 (Dz. Urz. M. R. i D. P. z r. 1922 № 10) zarządzam co następuje:

Sprawy leśnictwa, wyszczególnione w powołanym wyżej okólniku, a załatwiane dotychczas przez Wydział IV Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i D. P. w Poznaniu, wyłączam z dniem 1 grudnia 1922 r. z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i D. P. w Poznaniu i przekazuję je Departamentowi Leśnictwa.

Korespondencja urzędowa organów zainteresowanych w sprawach wyżej wskazanych winna być od dnia 1 grudnia 1922 r. kierowana do Departamentu Leśnictwa Ministerstwa Rolnictwa i D. P.

Warszawa, dnia 29 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Dyrektor Departamentu Leśnictwa:

J. Miklaszewski

Dyrektor Departamentu V-go:

Ostrowski-Bełza

OKÓLNIK № 516.

do PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów, Wojewodów: Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego, Dyrektora Zarządu Stadnin Państwowych i Dyrektora Instytutu Naukowo-Rolniczego w Bydgoszczy

w przedmiocie

wyłączenia z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu spraw budżetowo-rachunkowych i osobowych.

Zmieniając częściowo postanowienia okólnika № 433 (Dz. U. M. R. i D. P. z r. 1922 № 10) zarządzam co następuje:

- a) sprawy budżetowo-rachunkowe,
- b) sprawy osobowe

zarówno Departamentu V-go, jak i urzędów na obszarze b. dzielnicy pruskiej, podległych Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych,—załatwiane dotychczas przez Wydział II Departamentu V-go w Poznaniu—wyłączam z dniem 2 grudnia 1922 r. z zakresu działania Departamentu V-go Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Poznaniu i przekazuję je Departamentowi Ogólnemu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie.

Korespondencja urzędowa organów zainteresowanych w sprawach powyżej wyszczególnionych winna być od dnia 2 grudnia 1922 r. kierowana do Departamentu Ogólnego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie.

Warszawa, dnia 29 listopada 1922 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

Dyrektor Departamentu Ogólnego:

Ubysz

Dyrektor Departamentu V-go:

Ostrowski-Bełza

WYDAWNICTWA
MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH.

S e r j a A. (Monografie).

- № 1 — 5. Wyczerpane.
- № 6. Prof. S. Moszczeński. POSZUKIWANIE CENNOŚCI GRUNTÓW I MAJĄTKÓW WIEJSKICH. Stron 350.
- № 7. A. Rose. BILANS HANDLOWY ZIEM B. ZABORU PRUSKIEGO. Str. 697.
- № 8. Prof. Karol Różycki. PROJEKT PAŃSTWOWEJ ORGANIZACJI HODOWLI BYDŁA. Str. 127.
- № 9. D-r L. Garbowski. OCENA NASION U NAS I ZAGRANICĄ. Str. 125.
- № 10. INSTRUKCJA DLA STACYJ METEOROLOGICZNYCH SIECI POLSKIEJ. Z 44 ilustr. Str. 144.
- № 11. INSTRUKCJA DO ZBIERANIA MATERJAŁÓW W CELU UŁOŻENIA TABLIC ZAMOŻNOŚCI DRZEWOSTANÓW. (Odbitka z „Dzien Urzęd. M. R. i D. P.” № 29 z r. 1921).
- № 12. PROGRAM LUDOWEJ SZKOŁY ROLNICZEJ ŻEŃSKIEJ. Str. 68.
- № 13. PROGRAM LUDOWEJ SZKOŁY ROLNICZEJ MĘSKIEJ. Str. 123.

S e r j a B. (Broszury popularne).

- № 1. Prof. Inż. St. Biedrzycki. MASZYNY I NARZĘDZIA ROLNICZE W MNIEJSZYM GOSPODARSTWIE ROLNEM. Z 104 ilustracjami. Str. 127.
- № 2. L. Kruszyński. NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE ZARAZY DROBIU. Z 8 ilustracjami.
- № 3. Prof. E. Jankowski. KORZYŚCI Z SĄDÓW. Cena mk. 45.
- № 4. Inż. S. Turczynowicz. OSUSZENIE I NAWODNIENIE. Z 6 ilustracjami.
- № 5. St. Lewicki. ZIARNO SIEWNE. Str. 25.
- № 6. J. Kloska. ZALESIENIE I ZADRZEWIENIE NIEUŻYTKÓW (w druku).
- № 7. S. Wotowski. KOŃ W GOSPODARSTWIE MAŁOROLNEM.
- № 8. St. Schönfeld. UPRAWA WARZYW (w druku).

S e r j a C. (Podręczniki).

- № 1. J. M. Pomorski. UPRAWA ROLI I ROŚLIN (w druku).